

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 132/09-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti P. H., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. Er 764/2002, za účasti Okresného súdu Bratislava II, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. H. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. Er 764/2002 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. Er 764/2002 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. P. H. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 € [slovom päťsto eur (15 063 Sk)], ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť P. H. trovy právneho zastúpenia v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. D. S., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I .

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. januára 2009 doručená sťažnosť P. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 764/2002.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Dňa 7. 3. 2002 bola okresnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymoženie 187.316,40 Sk s prísl. Dňa 21. 3. 2002 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie JUDr. M. V. Dňa 2. 5. 2002 sťažovateľ podal návrh na odklad exekúcie. Dňa 28. 4. 2003 podal sťažovateľ žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením až zo dňa 17. 12. 2004 č. k. Er/764/2002-20 súd priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením zo dňa 17. 12. 2004 č. k. Er/764/2002-21 okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na odklad exekúcie. Sťažovateľ podal proti zamietavému uzneseniu odvolanie na okresnom súde dňa 22. 8. 2005. Odvolací Krajský súd v Bratislave zrušil uznesenie okresného súdu uznesením zo dňa 28. 7. 2008 a až

po takmer jednom roku okresný súd doručil sťažovateľovi toto uznesenie odvolacieho súdu. Listom zo dňa 30. 9. 2008 podal sťažovateľ sťažnosť na prietahy v konaní Er/764/2002, na ktorý dostal neuspokojivú odpoveď listom zo dňa 14. 7. 2008, ktorý list sťažovateľ stratil s uznesením zo dňa 28. 7. 2008 a z 9. 10. 2008, ktorým boli námietky proti exekúcii zamietnuté. Preto navrhuje aby si tieto dokumenty vyžiadal ústavný súd. O žiadosti sťažovateľa o odklad exekúcie nebolo dodnes rozhodnuté a ani exekučné konanie preto nie je dodnes ukončené.

Na základe uvedeného sťažovateľ ma za to, že pomalým, v rozpore s ust. § 6 , § 100 § O. s. p., postupom okresného súdu je porušované jeho právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené mu čl. 48 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na prejednanie veci v primeranej povahe veci lehote, zaručené mu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak súdne exekučné konanie trvá už viac ako 6 rokov a nie je právoplatne ukončené a najmä ak nebolo a nie je dodnes včas právoplatne rozhodnuté o žiadosti sťažovateľa o odklad exekúcie.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. Er/764/2002 porušil základné právo P. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Bratislava II prikazuje konať vo veci vedenej pod sp. zn Er/764/2002 bez zbytočných prietahov a čo najrýchlejšie.

P. H. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume po 3.000.-Eúr, ktoré mu je povinný Okresný súd Bratislava II vyplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Košice II je povinný vyplatiť P. H. 245,71 Eúr, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. D. S., K.“

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal vyjadrenie od okresného súdu, ktorý sa k sťažnosti sťažovateľa vyjadril takto:

„Ústavnú sťažnosť podal P. H., ktorý je v konaní v postavení povinného v I. rade. Oprávneným v konaní je P., a. s., B. Dňa 07. 03. 2002 bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu: platobný rozkaz č. k. 33 Rob/2017/2001-23, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 01. 2002. V ďalšom boli vykonávané nasledovné úkony.

Tunajší súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie dňa 21. 03. 2002. Dňa 02. 05. 2002 bola doručená tunajšiemu súdu žiadosť povinných o odklad exekúcie. Dňa 06. 05. 2002 boli doručené tunajšiemu súdu námietky povinných. Dňa 28. 04. 2003 podali povinní opätovne žiadosť o odklad exekúcie a zároveň žiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením zo dňa 17. 12. 2004 priznal tunajší súd povinným oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením č. k. 0 Er/764/2002-21 zo dňa 17. 12. 2004 zamietol tunajší súd návrh povinných na odklad exekúcie. Dňa 05. 11. 2007 bolo tunajšiemu súdu doručené uznesenie Krajského súdu Bratislava zo dňa 28. 09. 2007, ktorým zrušil uznesenie č. k. 0 Er/764/2002-21 a uložil tunajšiemu súdu opätovne rozhodnúť o odklade. Uznesením č. k. 0 Er/764/202-30 zo dňa 09. 10. 2008 zamietol tunajší súd námietky povinných. Naposledy boli povinní vyzvaní, aby predložili súdu listiny, preukazujúce, že sa ocitli v situácii, v ktorej by neodkladná exekúcia mohla mať pre nich, alebo príslušníkov rodiny obzvlášť nepriaznivé následky. Povinní si prípis súdu neprevzali, bol im opätovne zaslaný, pričom súd ihneď po vyjadrení sa povinných rozhodne o ich návrhu na odklad exekúcie.

Z uvedenej chronológie vyplýva, že súd koná a o návrhoch povinného v I. rade -sťažovateľa, rozhoduje a vykonáva úkony potrebné k rozhodovaniu v uvádzanej exekučnej veci (návrh na odklad exekúcie, námietky).

Sťažnosť hodnotím ako neopodstatnenú.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, uznesením č. k. IV. ÚS 132/09-11 z 23. apríla 2009 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 11. mája 2009 predsedníčku okresného súdu a 10. júna 2009 právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 2. júna 2009 (sp. zn. Spr. 2057/09, doručenom ústavnému súdu 9. júna 2009) okrem iného uviedla:

„Na základe Vašej výzvy zo dňa 11. 05. 2009... uvádzam nasledovné:

Z obsahu spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 0Er/764/2002 sú zrejmé nasledovné skutočnosti:

Dňa 07. 03. 2002 bola doručená tunajšiemu súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu oprávneného: P., a. s. proti povinným v I. rade: P. H. a v II. rade: L. J. a to na základe exekučného titulu: platobný rozkaz č. k. 33 Rob/2017/2001 vydaný Okresným súdom Bratislava II. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 21. 03. 2002.

Dňa 02. 05. 2002 podali obidvaja povinní žiadosť o odklad exekúcie. V ďalšom boli súdom vyzývaní na odstránenie väd podania a tiež o oznámenie skutočností potrebných a rozhodujúcich pre rozhodnutie o návrhu na odklad exekúcie. Povinní požiadali žiadosťou zo dňa 17. 04. 2003 o oslobodenie od súdneho poplatku. O žiadostiach povinných na odklad exekúcie a o žiadostiach na oslobodenie od súdneho poplatku bolo rozhodnuté uznesením č. k. 0Er/764/2002–21 zo dňa 17. 12. 2004 a uznesením č. k. 0Er/764/2002–20 zo dňa 17. 12. 2004. Proti uzneseniu č. k. 0Er/764/2002–21 bolo podané povinnými odvolanie a odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na Okresný súd Bratislava II na ďalšie konanie č. k. 9 CoE/169/2006–32 zo dňa 28. 09. 2007.

Dňa 09. 10. 2008 bolo vydané rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II uznesenie č. k. 0Er/764/2002–30, ktorým bolo rozhodnuté o námietkach povinných v I. a II. rade, proti ktorému podali povinní odvolanie, doručené tunajšiemu súdu dňa 22. 04. 2009.

V ďalšom vykonávala sudkyňa šetrenia pre rozhodnutie a potvrdenie tej skutočnosti, že povinní sa ocitli v takých nepriaznivých životných podmienkach a nariadená exekúcia by mohla prívodiť pre povinných obzvlášť nepriaznivé následky.

S poukazom na vyššie uvedený skutkový stav súdneho spisu mám za to, že voči povinným v I. a II. rade neboli porušené žiadne ľudské práva. O žiadostiach p. H. a p. J., ktorí sú v konaní v postavení povinných ako účastníkov konania, súd rozhodoval bez prietahov.“

Predsedníčka okresného súdu súčasne oznámila ústavnému súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní o predmetnej sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v odpovedi na výzvu oznámila ústavnému súdu listom z 19. júna 2009 (doručeným ústavnému súdu 23. júna 2009), že netrvá na ústnom prerokovaní sťažnosti, a spresnila petit v časti týkajúcej sa trov konania.

K vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„Skutočnosti tvrdené okresným súdom v jeho vyjadrení zodpovedajú obsahu tvrdení uvedených v ústavnej sťažnosti sťažovateľa a zrejme aj obsahu spisu okresného súdu. Taktiež zodpovedá skutočnosti, že sťažovateľ podal proti rozhodnutiu okresného súdu zo dňa 9. 10. 2008 odvolanie zo dňa 21. 4. 2009. Tiež je pravdou, že sťažovateľ na základe šetrenia sudkyne doručil okresnému súdu doklady svedčiace tomu, že sa ocitol v takej nepriaznivej životnej situácii, že nariadená exekúcia by mu mohla privodiť obzvlášť nepriaznivý následok.

Nemožno, s poukazom na zhodné tvrdenia sťažovateľa v obsahu ústavnej sťažnosti a okresného súdu v obsahu jeho vyjadrenia z 2. júna 2009, ale súhlasiť s tvrdením okresného súdu, že súd vo veci sťažovateľa konal a rozhodoval bez prietahov, vrátane doručovania ním vydaných rozhodnutí s poukazom napr. na posledné vydané rozhodnutie z 9. 10. 2008 doručené sťažovateľovi až dňa 16. 4. 2009.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, resp. tiež účastník konania, proti ktorému návrh na konanie smeruje. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť

vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o opravných prostriedkoch v exekučnom konaní. Po skutkovej stránke vec nie je zložitá, po právnej stránke ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ je v konaní v procesnom postavení povinného a v súlade s týmto postavením sú aj jeho úkony, keď podal návrh na odklad exekúcie, námietky proti exekúcii, ako aj odvolanie proti rozhodnutí o jeho námietkach. Sťažovateľ využil dostupné právne prostriedky na ochranu svojich práv, čo nemožno kvalifikovať ako postup, ktorým by mohol prispieť k zbytočným priet'ahom v konaní. Avšak je nesporné, že smerovali k predĺženiu konania a ústavný súd musel na túto skutočnosť prihliadnúť. Vzhľadom na postavenie sťažovateľa v namietanom konaní a štádium konania nemožno akceptovať názor sťažovateľa, že jeho právna neistota je vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania značne oslabená. Na druhej strane však ústavný súd uvádza, že nespochybňuje skutočnosť, že konanie o námietkach sťažovateľa trvá už šesť rokov a dosiaľ nie je o nich právoplatne rozhodnuté, je neprimerane dlhé charakteru veci, o ktorej má rozhodnúť okresný súd.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri posudzovaní postupu okresného súdu ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry (II. ÚS 3/00, II. ÚS 156/03), podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou príslušného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty účastníka konania.

Ústavný súd zistil z vykonaných úkonov súdu a zo súdneho spisu, že postup okresného súdu v posudzovanom konaní je poznačený najmä nesústreďenosťou, čoho dôkazom je samotný stav konania. O žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov okresný súd rozhodol a oslobodenie od súdnych poplatkov mu priznal po viac ako 17 mesiacoch. O návrhu sťažovateľa na odklad exekúcie rozhodol tiež až po tejto dobe. Po podaní odvolania sťažovateľom a po zrušení rozhodnutia okresného súdu Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) doručil okresný súd sťažovateľovi zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu až po takmer 12 mesiacoch. Krajský súd ako dôvod zrušenia rozhodnutia okresného súdu uviedol:

«Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že v danom prípade prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku len skonštatoval tvrdenia povinných 1), 2) o ktoré návrh o odklad exekúcie opierajú, zastal názor, že ich tvrdenie o tom, že zamestnankyňa oprávneného Mgr. L. nedodržala ich vzájomnú dohodu o splátkovom kalendári považuje za právne irelevantné, citoval príslušné zákonné ustanovenie (§ 50 ods. 1 Ex. por.), ale z odôvodnenia uznesenia nie je zrejmé konkrétne z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, resp., ktoré skutočnosti mal za preukázané. V odôvodnení uznesenia sú tieto zásady viac - menej obsiahnuté v jednej vete .....po oboznámení sa s písomnými dokladmi zaslanými povinnými ohľadom ich pomerov súd poukazuje na tú skutočnosť, že od podania návrhu na odklad exekúcie (dňa 2. 5. 2002) až do času rozhodovania súdu o odklade exekúcie sa exekúcia fakticky nerealizovala, bola odložená“.

Nečinnosť súdu nie je možné považovať za „odloženie exekúcie“. Dôvodnosť alebo nedôvodnosť odkladu exekúcie na návrh povinného je nutné posudzovať podľa § 56 ods. 1 Ex. por.

Podľa tohto zákonného ustanovenia na návrh povinného môže súd (§ 45) povoliť odklad exekúcie, ak sa povinný bez svojej viny ocitol v takom postavení, že by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho alebo príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky a oprávnený by nebol odkladom exekúcie vážne poškodený. Odklad exekúcie môže súd povoliť iba na návrh povinného, ktorý je fyzickou osobou.

Mimoriadna životná situácia povinného je dôvodom, keď súd na žiadosť povinného môže povoliť odklad exekúcie. Či ide o takúto situáciu u povinného je treba vždy zisťovať, t. z. zisťovať pravdivosť jeho tvrdení v návrhu, ktoré musí povinný preukázať predložením potrebných dôkazov.

Keďže súd prvého stupňa takto nepostupoval, rozhodol predčasne a uznesením, ktoré okrem toho, že je vecne nesprávne je i nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd vecne nesprávne uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré nie je i preskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov zrušil (§ 221 ods. 1, písm. a, c O. s. p. platného a účinného do 31. 8. 2005 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p. platného a účinného do 31. 8. 2005).

V ďalšom konaní bude súd prvého stupňa povinný riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný. Bude úlohou súdu prvého stupňa po náležite vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov (§ 132 O. s. p.) opätovne vo veci rozhodnúť, keď v rozhodnutí nesmú absentovať dôvody rozhodnutia, rozhodnutie má byť presvedčivé a preskúmateľné a musí mať náležitosti podľa § 157 O. s. p.

Zároveň odvolací súd upozorňuje na nesprávne založenie písomných podaní do spisu. Tieto sa zakladajú podľa dátumu podania na súd, čo však súd prvého stupňa nedodrжал, kým obsah spisu vyznieva chaoticky a nepreskúmateľne. Toto pochybenie je potrebné po vrátení spisu odstrániť.»

Doterajší postup okresného súdu je podľa názoru ústavného súdu dôsledkom jeho nesústrednej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní. Na základe tohto záveru ústavný súd rozhodol, že okresný súd svojím postupom v konaní

vedenom pod sp. zn. Er 764/2002 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd na základe zistenia, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal tomuto súdu, aby vo veci sp. zn. Er 764/2002 ďalej konal bez zbytočných prietáhov aj vzhľadom na aktuálny stav konania v tejto veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume po 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, keďže: „... okresný súd nekonal plynulo od 5. 2. 2002, ani po 28.4. 2003 keď si sťažovateľ podal žiadosť o oslobodenie od

súdnych poplatkov. Ak o jeho návrhu na odklad exekúcie okresný súd rozhodol v neprimeranej veci lehote, aj to nesprávne contra lege, v dôsledku čoho bolo žiaľ až o ďalší rok uvedené uznesenie odvolacím súdom zrušené, tak právna neistota sťažovateľa, ktorá u neho trvá už 6 rok, pričom dodnes nie je rozhodnuté o jeho žiadosti o odklad exekúcie konečným rozhodnutím a ani exekučné konanie nie je právoplatne skončené, je značne narušená.“

Pretože ústavný súd nepovažoval za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu vysloviť len porušenie základného práva a práva sťažovateľa, rozhodol aj o priznaní finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní sa riadil zásadami spravodlivosti a zohľadnil dĺžku posudzovaného konania, nesústredenosť konania okresného súdu, ale aj procesné postavenie sťažovateľa v namietanom konaní a od toho sa odvodzujúci stupeň jeho právnej neistoty. Na základe toho dospel k záveru, že v danom prípade bude primerané všetkým okolnostiam prípadu priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 500 €, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním advokátkou JUDr. D. S., K. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 2 x 115,90 € (za jeden úkon právnej služby) a 2 x 6,95 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 245,70 €.

Okresný súd je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa bodu 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2009